

Új periodikum adattár szervezése

A CLR /Council on Library Resources = Könyvtári Erőforrások Tanácsa/ a jövőben nagyobb szerepet kíván játszani az országos - és végző célként nemzetközi - periodikum adattár szervezésében. Az eddigi munkálatokkal elégedetlenek, lassúnak találják az országos periodikum adattár programjának a megvalósulását, ezért 1973-tól a CLR több pénzt és munkát áldoz a kooperatív erőfeszítésen alapuló szervezésre. Az Ohio Főiskolai Könyvtári Központot /Ohio College Library Center/ választották ki az adatok összegyűjtésére, mivel a könyvtár képes rövid idő alatt úgy feldolgozni a periodikum adatokat on-line rendszerben, hogy azok 200 könyvtár számára hozzáférhetőek legyenek. Ez évben 100 000, jövőre pedig még ennél is több periodikum feldolgozását tűzte célul. A betáplált adattárak inkompatibilitását aránylag egyszerű problémának tartják, megoldását abban látják, hogy először a nagyobb periodikum-adattárakat dolgozza fel az Ohio könyvtár, melyet a többi könyvtár mintaként felhasználva vehet igénybe a saját input-jába, és így az országos nyilvántartás kisebb utólagos szerkesztéssel felállítható. A tervek szerint az adattár 1976-tól működne állandó jelleggel.

/Advanced Technology Libraries, 3.k. 2.sz. 1974.febr. p.3./

KÖNYVTÁRI BERENDEZÉSEK

Telelift-új szállítási módszer a könyvtárak részére

Az utóbbi években a nagykönyvtárak mindennapi munkája közben a szállítás problémája egyre jobban előtérbe került. Elsősorban a régi, sok esetben műemlék jellegű épületben működő könyvtárak raktárbővítési törekvései, továbbá a raktári dolgozók hiánya egyaránt felvetik a nagyobb távolságra történő, szükség esetén nagy mennyiségű és gyors könyvtári szállítás kérdését.

Mindezeknek a szükségleteknek kielégítésére alkalmas a "Telelift". Akták, kiadványok és kisebb dobozok /pl. orvosságok, filmek, röntgenfelvételek stb./ szállítására tervezték. A Német Szövetségi Köztársaság területén mintegy 50 berendezés üzemel, de több működik külföldön is: könyvtárak, bankok, kórházak, iparvállalatok, biztosítótársaságok birtokában.

A hagyományos szállítóberendezések általában a szállítandó anyaggal vagy személyekkel terhelt, passzív szállító szekrényt húzzák, vagy emelik motorikus hajtással. A Telelift megoldásában - új szemlélettel - maga a szállítókosci van ellátva motorral és közlekedik a megépített pályán. A könnyebb megértés és elképzelés kedvéért az egész berendezést a játékvasúthoz lehet hasonlítani leginkább. A fogaskerékű sínpálya feszültsége 24 Volt, a villanymotorral felszerelt szállítókosci 4 kis gumikerék és fogaskerék segítségével vízszintesen, ferde irányban, de akár függőlegesen is önállóan közlekednek. A sínek szélessége 22 cm, magassága 6 cm, fordulószélesség 68 cm. A pálya tettség szerint, illetve az adott hely lehetőségei szerint az aljazattól a mennyezetig bármely magasságban, a földemen keresztül tört kis nyílás segítségével pedig még függőlegesen is vezethető. Lehetséges - szükség szerint - párhuzamos pályák építése, kitérők, váltók, állomások beiktatása, a kocsik elektronikus vezérléssel irányíthatók, programozhatók.

A kocsik az igények szerint többféle méretben készülnek. Az egyes kocsikban tengelyen lengő, az adott méret szerint 5-15 kg-ig terhelhető csomagtartó ferde és függőleges pályán történő mozgásnál is biztonságosan, kiborulás nélkül továbbítja a szállítandó tárgyakat. Az elektronikus irányítóberendezés három nagyságban: 1-10, 1-100 és 1-1000 célállomás nagyságrendben készül. Az üzembetartás biztonságos és üzembiztos. Hogy a sínekre óhatatlanul leszálló porréteg érintkezési hibát ne okozzon, bizonyos időnként tisztítókosci futtatható végig a pályán. Míg a felvonók, szállítószalagok hiba esetén teljesen leállnak, a Teleliftnél a meghibásodott kosci egyszerűen leemelhető és kijavítás után visszahelyezhető, a sínpálya részenként javítható.

Az ismertetett cikk a müncheni Műszaki Főiskola könyvtárában lévő berendezés működését írja le részletesen, ahol a berendezéssel igen meg vannak elégedve. Hasonló berendezések épültek már, vagy éppen építés előtt állnak a stockholmi Királyi Könyvtárban, White Plains /N.Y. USA/ városi könyvtárában, Konstanz, Bréma, Düsseldorf, Freiburg és Hamburg egyetemi könyvtáraiban.

Míg a szállítás vízszintes és függőleges irányban általában kétféle szállítóeszközt és átrakodást tesz szükségessé, a Telelift a kívánt anyagot a polctól a megfelelő asztalig, kölcsönző pultig viszi átrakodás nélkül. A célszerű berendezést kérőcédulák stb. továbbítására csőposta egészíti ki.

Gyártja: Telelift GmbH and Co. Fördertechnik KG. 8031 Puchheim b. München, Industriegelände-Siemensstrasse 3.

/DFW Dokumentation Information, 22.k. 2.sz. 1974.márc. p.31-39./

